

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра теоретико-правових та соціально-гуманітарних дисциплін

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ОСНОВИ ПРАВОЗНАВСТВА»

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	20 Аграрні науки та продовольство
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	205 Лісове господарство
РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Перший (бакалаврський)
ФАКУЛЬТЕТ	Агробіотехнологічний

Робоча програма з навчальної дисципліни «Основи правознавства» для здобувачів вищої освіти за напрямом підготовки 205 лісове господарство, галузь знань 20 аграрні науки та продовольство, бакалаврський рівень вищої освіти. Укладач О.І. Нікітенко. Біла Церква: БНАУ, 2019. 20 с.

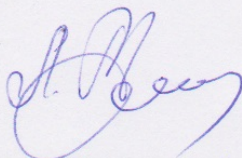
Розробники: О.І. Нікітенко, д-р юридичних наук, професор

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри теоретико-правових та соціально-гуманітарних дисциплін

(Протокол № 1 від «28» 08 2019 р.)

Завідувач кафедри теоретико-правових та соціально-гуманітарних дисциплін,

доцент

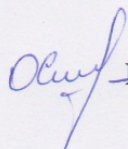

Л.М. Мельник

Схвалено методичною комісією агробіотехнологічного факультету

(Протокол № 1 від 28.08 2019 р.)

Голова методичної комісії, доцент

В.С. Хахула

ЗМІСТ

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4
2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ	5
3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	5
4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	5
5. СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ	6
6. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	6
6.1. Лекції	7
6.2. Теми практичних занять	10
6.3. Самостійна робота	11
6.3. Орієнтовна тематика індивідуальних завдань	12
7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ	15
8. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ	15
9. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	15
10. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	16
11. ПЕРЕЛІК НАОЧНИХ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ	17
РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	17

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Згідно з навчальним планом на 2019–2020 навчальний рік, на вивчення навчальної дисципліни «Правознавство» для денної форми навчання виділено всього 150 академічних годин (5 кредити ECTS), у т.ч. аудиторних – 56 години (лекції – 28, практичні заняття – 28), самостійна робота здобувачів – 94 годин.

Опис навчальної дисципліни за показниками та формами навчання наведено в таблиці:

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 20 аграрні науки та продовольство	Вільного вибору здобувачів	
	Напрямок підготовки 205 лісове господарство		
Модулів – 2	Освітньо-кваліфікаційний рівень: «Бакалавр» Кваліфікація: «Бакалавр»	Рік підготовки	
Змістових модулів – 2		4-й	4-й
		Семестр	
Загальна кількість годин 120		9-й	9-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 56 самостійної роботи здобувача – 64		Лекції	
		28 год.	4 год.
		Практичні, семінарські	
		28 год.	4 год.
		Самостійна робота	
		94 год.	112 год.
		Індивідуальні завдання:	
		год.	
		Вид контролю:	
		залік	залік

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: 1) самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливим освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей); 2) посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; 3) дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; 4) надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації. У разі неявки на заняття здобувач має право відпрацювати його шляхом

підготовки відповідей на питання практичного заняття під час очної консультації з викладачем. У разі будь-яких питань щодо академічної доброчесності відносини регулюються згідно з Положенням про академічну доброчесність за наступним посиланням https://btsau.edu.ua/sites/default/files/Faculties/osvita/quality/polog_akadem_dobrochesnist.pdf

ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

У процесі навчання здобувачі отримують необхідні знання під час лекційних та семінарських занять. Для успішного засвоєння навчального матеріалу дисципліни необхідною складовою є самостійна робота здобувача з літературою і нормативно-правовою базою, а також підготовка рефератів з відповідних тем.

2. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Символ результатів навчання за спеціальністю відповідно до освітньо-професійної програми	Результати навчання з дисципліни
РН 2.	РН 2.1. Прагнути до самоорганізації та самоосвіти.
РН 3.	РН 3.1. Проводити літературний пошук, аналізувати отриману інформацію.
РН 8.	РН 3.1. Проводити літературний пошук, аналізувати отриману інформацію. РН 8.1. Знати сутність права та правової системи. РН 8.2. Знати побудову системи права України та її окремих галузей. РН 8.3. Знати основні права людини і громадянина та шляхи забезпечення їх виконання орієнтуватись у системі права. РН 8.4. Уміти застосовувати законодавчі акти в організації та веденні лісового господарства.
РН 16.	РН 16. Демонструвати повагу до етичних принципів та формувати етичні засади співпраці в колективі

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Основи теорії, конституційного, цивільного та трудового права

Тема 1. Основи теорії держави та права.

Тема 2. Основи конституційного права України

Тема 3. Основи цивільного та сімейного права України

Тема 4. Основи трудового права України

Змістовий модуль 2. Основи кримінального, аграрного земельного, екологічного та інших галузей права

Тема 5. Основи аграрного права України

Тема 6. Основи кримінального права України

Тема 7. Основи земельного та екологічного права України

Тема 8. Основи інших галузей права

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							заочна форма						
	тиж ні	усьо го	у тому числі					усьо го	у тому числі					
			л	сз	лаб	інд	ср		л	сз	лаб	інд	ср	
Змістовий модуль 1. Основи теорії, конституційного, цивільного та трудового права														
Тема 1. Основи теорії держави та права		16	4	4		4	4	16	1	1			14	
Тема 2. Основи конституційного права України		16	4	4		4	4	14					14	
Тема 3. Основи цивільного та сімейного права України		12	2	2		4	4	14					14	
Тема 4. Основи трудового права України		16	4	4		4	4	16	1	1			14	
Разом за змістовим модулем 1		60	14	14		16	16	60	2	2			56	
Змістовий модуль 2. Основи кримінального, аграрного земельного, екологічного та інших галузей права														
Тема 5. Основи аграрного права України		12	2	2		4	4	16	1	1			14	
Тема 6. Основи кримінального права України		16	4	4		4	4	16	1	1			14	
Тема 7. Основи земельного та екологічного права України		16	4	4		4	4	14					14	
Тема 8. Основи інших галузей		16	4	4		4	4	14					14	

права												
Разом за змістовим модулем 2		60	14	14		16	16	60	2	2		56
Усього годин		120	28	32		32	32	120	4	4		112

5. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Лекції

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Змістовний модуль 1. Основи теорії, конституційного, цивільного та трудового права <i>Тема 1 Основи теорії держави та права</i> Предмет і метод теорії держави і права. Загальна характеристика первісного суспільства. Наукові теорії виникнення держави. Поняття й ознаки держави. Поняття і класифікація функцій держави: внутрішні та зовнішні функції сучасної правової держави. Форми здійснення функцій держави. Поняття і структура форми держави. Форма державного правління: поняття, ознаки та види монархії; поняття, ознаки та види республіки. Форма державного устрою. Форма державного політичного режиму: поняття та види. Загальна характеристика концепцій про сутність і соціальне призначення держави. Україна як суверена, демократична, правова та соціальна держава. Поняття права. Джерела права. Право у суб'єктивному й об'єктивному розумінні. Поняття та види соціальних норм. Функції та принципи права. Поняття та структура норм права. Поняття системи права та її основні ознаки. Загальна характеристика основних галузей права України. Поняття та види систематизації законодавства України. Правові відносини, загальна характеристика. Правопорушення: поняття, види склад. Юридична відповідальність: поняття і ознаки. Поняття правової поведінки. Правомірна поведінка. Законність та правопорядок. Академічна доброчесність. Порушення академічної доброчесності.	4
2	<i>Тема 2 Основи конституційного права</i> Поняття конституційного права. Джерела конституційного	

	права. Декларація про державний суверенітет. Акт проголошення незалежності України. Конституція України – Основний Закон суспільства та держави. Засади конституційного ладу України. Поняття та форми здійснення народного суверенітету. Поняття та види референдумів. Виборче право та виборча система в Україні. Територіальний устрій України. Автономна Республіка Крим. Громадянство України: набуття, припинення та втрата громадянства. Конституційні права та свободи людини і громадянина. Конституційні обов'язки людини та громадянина в Україні. Загальна характеристика систем органів державної влади. Верховна Рада України – єдиний орган законодавчої влади. Конституційно-правовий статус Президента України. Кабінет Міністрів України – Уряд України. Інші органи виконавчої влади в Україні. Конституційно-правові основи місцевого самоврядування. Судова влада в Україні. <i>Тема 3. Основи цивільного та сімейного права України</i> Поняття і предмет цивільного права України. Загальна характеристика Цивільного кодексу України. Поняття, особливості, елементи цивільного правовідношення. Відповідальність у цивільному праві. Учасники цивільних відносин. Поняття, види та признаки юридичної особи. Поняття і загальна характеристика цивільної правоздатності та цивільної дієздатності. Поняття та види цивільно-правової угоди. Цивільно-правові договори: поняття, види. Договір купівлі-продажу. Договір обміну. Договір найму (оренди). Договір дарування. Поняття та форми власності в Україні. Суб'єкти права власності. Способи набуття та припинення права власності. Захист права власності. Поняття творчої діяльності та інтелектуальної власності. Особисті немайнові права громадян та їх захист. Майнові права громадян і юридичних осіб. Позов, його поняття та зміст, види позовів. Строки та терміни. Позовна давність, її поняття. Загальна та спеціальна позовна давність. Зміна тривалості, обчислення та початок перебігу позовної давності. Поняття спадкового права. Склад спадщини. Усунення спадкоємців від права на спадкування. Наслідування по закону. П'ять черг спадкоємців. Наслідування по заповіту. Прийняття спадщини, строки прийняття. Відмова від прийняття спадщини. Право на обов'язкову частку спадщини. Спадковий договір. Поняття та предмет сімейного права України. Загальна характеристика Сімейного кодексу України. Поняття сім'ї та шлюбу. Підстави, умови та порядок укладення	4 2
--	--	-------------------

	шлюбу. Підстави і порядок розірвання шлюбу. Визнання шлюбу недійсним. Шлюбний контракт. Права та обов'язки подружжя. Права та обов'язки батьків, дітей, інших членів сім'ї та родичів. Позбавлення батьківських прав. Опіка, піклування, усиновлення, патронат. <i>Тема 4. Основи трудового права України</i> Поняття та принципи трудового права України. Джерела трудового права. Загальна характеристика Кодексу законів про працю. Трудові правовідносини. Суб'єкти трудового права. Колективний договір: поняття, зміст. Трудовий договір: поняття, сторони, умови укладення, зміст, види трудового договору. Контракт – особлива форма трудового договору. Порядок прийняття на роботу. Порядок припинення трудового договору: з ініціативи працівника, з ініціативи власника або уповноваженого ним органу. Робочий час і його види. Скорочений та неповний робочий час. Час відпочинку: поняття і види. Робочий час і час відпочинку неповнолітніх. Особливості праці жінок і молоді. Оплата праці. Трудова дисципліна. Правила внутрішнього трудового розпорядку. Види дисциплінарних стягнень. Матеріальна відповідальність. Індивідуальні й колективні трудові спори. Соціальне забезпечення: поняття, предмет права соціального забезпечення. Джерела права соціального забезпечення. Соціальні гарантії. Соціальне страхування. Види пенсій за законодавством України. Види соціальної допомоги сім'ям із дітьми. Змістовий модуль 2. Основи кримінального, земельного, екологічного та інших галузей права <i>Тема 5 Основи аграрного права</i> Предмет аграрного права України. Методи правового регулювання аграрного права. Система аграрного права. Джерела аграрного права. Суб'єкти та об'єкти аграрних правовідносин. Правове становище фермерського господарства. Державне сільськогосподарське підприємство. Сільськогосподарським акціонерним товариством. Особисте селянське господарство. Державне регулювання в аграрній сфері. <i>Тема 6. Основи кримінального права України</i> Поняття і предмет кримінального права. Загальна характеристика Кримінального кодексу України. Поняття	4 2
--	--	-------------------

кримінальної відповідальності. Поняття злочину та його ознаки. Склад злочину. Стадії скоєння злочину. Добровільна відмова від вчинення злочину. Поняття і види обставин, що виключають злочинність діяння: необхідна оборона, крайня необхідність. Співучасть у злочині. Види співучасників злочину. Поняття покарання. Система і види покарань: основні, додаткові, покарання, що можуть призначатися і як основні, і як додаткові. Судимість: поняття, погашення, зняття. Кримінальна відповідальність неповнолітніх. <i>Тема 7. Основи земельного та екологічного права України</i> Поняття і предмет земельного права. Види земель та їх правовий статус. Суб'єкти земельного права. Право власності на землю. Оренда земель. Порядок вирішення земельних спорів. Відповідальність за порушення земельного законодавства. Екологічне право: поняття, предмет, система. Законодавство про охорону навколишнього природного середовища: загальна характеристика. Екологічні права й обов'язки громадян. Права і обов'язки природокористувачів. Природо-заповідний фонд. Червона книга. Відповідальність за порушення екологічного законодавства. <i>Тема 8. Основи інших галузей права</i> Соціальне забезпечення: поняття, предмет права соціального забезпечення. Джерела права соціального забезпечення. Соціальні гарантії. Соціальне страхування. Види пенсій за законодавством України. Види соціальної допомоги сім'ям із дітьми. Предмет і джерела житлового права. Загальна характеристика Житлового кодексу України. Право громадян на житло. Порядок отримання житла. Житловий фонд України. Поняття і предмет адміністративного права. Джерела адміністративного права. Загальна характеристика кодексу України про адміністративні правопорушення. Державна служба в Україні: поняття, правовий статус державних службовців. Поняття державного управління. Поняття адміністративної відповідальності. Адміністративні стягнення: поняття та види. Поняття і предмет фінансового права України. Система та джерела фінансового права. Бюджетне право і бюджетна система. Бюджетний процес. Система оподаткування. Поняття податку. Види податків. Податок з доходів фізичних осіб. Банківська система України.	4 4 4
Разом годин	28

5.2. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Основи теорії держави та права	4
2	Основи конституційного права України	4
3	Основи цивільного та сімейного права України	2
4	Основи аграрного права України	2
5	Основи трудового права України	4
6	Основи кримінального права України	4
7	Основи земельного та екологічного права України	4
8	Основи інших галузей права	4
Разом годин		28

5.3. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Основи теорії держави та права	8
2	Основи конституційного права України	8
3	Основи цивільного та сімейного права України	8
4	Основи аграрного права України	8
5	Основи трудового права України	8
6	Основи кримінального права України	8
7	Основи земельного та екологічного права України	8
8	Основи інших галузей права	8

Разом годин	64
--------------------	-----------

6.3. Орієнтовна тематика індивідуальних завдань

Теми есе:

1. Предмет і метод теорії держави і права.
2. Додержавне суспільство.
3. Основні теорії виникнення держави.
4. Східний, азіатський та європейський шляхи виникнення держави.
5. Типи держави.
6. Форми державного правління.
7. Територіальний устрій держави.
8. Функції держави.
9. Основні сучасні концепції держави.
10. Поняття тоталітарної держави.
11. Поняття демократичної держави.
12. Поняття соціальної правової держави.
13. Поняття права.
14. Поняття та структура норми права.
15. Принципи права.
16. Принцип верховенства права.
17. Функції права.
18. Типи праворозуміння.
19. Поняття правосвідомості.
20. Правова культура.
21. Правові відносини.
22. Правова поведінка.
23. Поняття правопорушення.
24. Юридична відповідальність.
25. Законність і правопорядок.
26. Конституційне право як галузь права України.
27. Джерела конституційного права України.
28. Конституція України.
29. Територіальний устрій України. Автономна Республіка Крим.
30. Конституційні права, свободи та обов'язки громадян України.
31. Підстави та порядок набуття та втрати громадянства України.
32. Гарантії дотримання конституційних прав і свобод громадян в Україні.
33. Правове регулювання громадянства в Україні.
34. Конституційно-правовий статус законодавчої влади в Україні.

35. Загальна характеристика інституту голови держави в Україні.
36. Загальна характеристика судової системи України.
37. Конституційний Суд України.
38. Конституційно-правовий статус органів виконавчої влади в Україні.
39. Конституційно-правовий статус органів місцевого самоврядування в Україні.
40. Референдум як форма реалізації народовладдя.
41. Виборче право та виборча система України.
42. Вибори Президента України.
43. Вибори народних депутатів України.
44. Вибори органів місцевого самоврядування в Україні.
45. Поняття кримінального права.
46. Предмет і метод кримінального права.
47. Загальна характеристика Кримінального кодексу України.
48. Кримінальна відповідальність та її підстави.
49. Поняття злочину та його ознаки.
50. Склад злочину.
51. Стадії злочину. Добровільна відмова від вчинення злочину.
52. Співучасть у злочині.
53. Види кримінальних покарань.
54. Поняття та ознаки кримінального покарання.
55. Необхідна оборона. Крайня необхідність.
56. Поняття цивільного права України.
57. Предмет і метод цивільного права.
58. Джерела цивільного права України.
59. Загальна характеристика Цивільного кодексу України.
60. Поняття цивільних правовідносин.
61. Підстави виникнення і припинення цивільних правовідносин.
62. Склад цивільних правовідносин: суб'єкти, об'єкти, зміст.
63. Цивільно-правова відповідальність.
64. Спадкування за законом та за заповітом.
65. Поняття і форми власності в Україні.
66. Угоди в цивільному праві.
67. Поняття та предмет сімейного права України.
68. Шлюб за сімейним законодавством.
69. Правові наслідки визнання шлюбу недійсним.
70. Припинення шлюбу.
71. Права та обов'язки подружжя.
72. Права та обов'язки матері, батька і дитини.
73. Підстави та правові наслідки позбавлення батьківських прав.
74. Усиновлення.
75. Опіка та піклування.
76. Трудове право як галузь права.

77. Поняття, зміст та порядок укладення трудового договору.
78. Переведення, переміщення, зміни істотних умов праці.
79. Підстави припинення трудового договору.
80. Робочий час та час відпочинку.
81. Матеріальна відповідальність сторін трудового договору.
82. Трудова дисципліна.
83. Трудові спори.
84. Житловий фонд. Надання жилих приміщень.
85. Приватизація і інші засоби реалізації права на житло.
86. Поняття та предмет екологічного права.
87. Джерела екологічного права.
88. Суб'єкти екологічного права.
89. Поняття і види об'єктів екологічного права.
90. Екологічні права та обов'язки громадян.
91. Поняття права власності на природні об'єкти.
92. Право природокористування.
93. Судова система України .
94. Верховний Суд України.
95. Нотаріат в Україні.
- 96.Адвокатура в Україні.
- 97.Органи прокуратури.
- 98.Органи внутрішніх справ України.
- 99.Державна податкова служба.
- 100.Служба безпеки України.
- 101.Юрисдикція господарських судів.
- 102.Правосуддя в кримінальних справах.
- 103.Право громадян на житло і форми його реалізації.
- 104.Договір житлового найму.
- 105.Порядок розгляду житлових спорів.
- 106.Громадяни як суб'єкти адміністративного права.
- 107.Адміністративні стягнення: поняття та види.

Завдання вибраного проекту: ґрунтуючись на концептуальних засадах чинного законодавства та наукову літературу, розкрити питання вибраного проекту, що свідчить про засвоєння здобувачем матеріалу дисципліни.

Методичні рекомендації щодо оформлення проекту:

А) Організація роботи над проектом:

- здобувач упродовж часу, відведеного на вивчення дисципліни, під час аудиторних занять та самостійної роботи з навчальним матеріалом аналізує сутність наукових досліджень у сучасних умовах з метою визначення найбільш доцільних заходів, що можна відобразити у вибраному ним проекті;

- від теми до теми ця методика повинна розвиватися і вдосконалюватися. При цьому можна використовувати додатковий матеріал, не передбачений програмою (за умов попередньої консультації з викладачем);

- завершується вивчення предмету захистом проекту. Форм захисту може бути кілька: публічний (аудиторія), індивідуальний (викладач), презентаційний (конкурс проектів). Остання форма захисту проекту має проводитися за спеціально розробленими правилами, які передбачали б ознайомлення з проектом чим більшої кількості людей.

Б) Оформлення проекту:

- рекомендується виконувати проект з використанням мультимедійних комп'ютерних програм;

- структура проекту вибудовується у відповідності до основних вимог нормативних актів з питань аграрного права;

- при оформленні проекту бажано використовувати схеми, таблиці, ілюстрації, музичний супровід, відео матеріали, анімаційні фільми власного виготовлення.

6. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Під час лекційного курсу застосовуються слайдові презентації у програмі Microsoft Office Power Point, роздатковий матеріал, дискусійне обговорення проблемних питань.

Практичні заняття проводяться у вигляді семінарів-практикумів з виконанням ситуаційних та розрахункових завдань – індивідуальних та в групах; конференцій; ділових та рольових ігор.

7. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Поточний контроль з навчальної дисципліни «Правознавство» включає тематичне оцінювання та модульний контроль.

Тематичне оцінювання аудиторної та самостійної роботи здобувачів здійснюється на основі отриманих ними поточних оцінок за усні та письмові відповіді з предмету, самостійні, практичні та контрольні роботи.

Поточний контроль за виконанням ІНДЗ здійснюється відповідно до графіку виконання завдання.

Модульний контроль проводиться у формі тестування.

Кількість отриманих балів з кожного виду навчальних робіт за різними формами поточного контролю виставляється здобувачам у журнал академічної групи та електронний журнал після кожного контрольного заходу.

Підсумковий контроль навчальної діяльності здобувачів здійснюється у формі заліку за результатами поточного контролю (тематичного оцінювання, виконання ІНДЗ та модульного контролю) і не передбачає обов'язкової присутності здобувачів. Результати заліку оприлюднюються в журналі академічної групи до початку екзаменаційної сесії.

8. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінка за лекційне заняття виставляється за активність здобувача в дискусії, якість конспекту.

Оцінку на практичному занятті здобувач отримує за виконані зроблені доповіді, презентації, реферати, есе, активність під час дискусій.

Під час модульного та підсумкового контролю засобами оцінювання результатів навчання з дисципліни є тести.

9. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Поточний контроль успішності здобувачів вищої освіти здійснюється за чотирирівневою шкалою – «2», «3», «4», «5».

Критерії оцінювання результатів навчання за чотирирівневою шкалою

Бали	Критерії оцінювання
«Відмінно»	Отримують за роботу, в якій повністю і правильно виконано завдання. Водночас здобувач вищої освіти має продемонструвати вміння аналізувати і оцінювати явища, факти і процеси, застосовувати наукові методи для аналізу конкретних ситуацій, робити самостійні висновки, на основі яких прогнозувати можливий розвиток подій і процесів, докладно обґрунтувати свої твердження та висновки.
«Добре»	Отримують за роботу, в якій повністю і правильно виконано 75 % завдань. Водночас здобувач вищої освіти виявляє навички аналізувати і оцінювати явища, факти і події, робити самостійні висновки, на основі яких прогнозувати можливий розвиток подій і процесів та докладно обґрунтувати свої твердження та висновки.
«Задовільно»	Отримують за роботу, в якій правильно виконано 60 % завдань. При цьому здобувач вищої освіти не виявив вміння аналізувати і оцінювати явища, факти та недостатньо обґрунтував твердження та висновки, недостатньо певно орієнтується у навчальному матеріалі.
«Незадовільно»	Отримують за роботу, в якій виконано менш як 60 % завдань. При цьому здобувач вищої освіти демонструє невміння аналізувати явища, факти, події, робити самостійні висновки та їх обґрунтувати, що свідчить про те, що здобувач не оволодів програмним матеріалом.

Підсумкова оцінка з дисципліни виставляється за 100-бальною шкалою. Вона обчислюється як середнє арифметичне значення (САЗ) всіх отриманих здобувачем оцінок з наступним переведенням їх у бали за такою формулою:

$$БПК = \frac{САЗ \times \max ПК}{5},$$

де БПК – бали з поточного контролю; САЗ – середнє арифметичне значення усіх отриманих здобувачем оцінок (з точністю до 0,01); max ПК – максимально можлива кількість балів з поточного контролю.

Відсутність здобувача на занятті у формулі приймається як «0».

Критерії оцінювання за дворівневою шкалою

Під час проведення заліку навчальні досягнення здобувачів оцінюються за дворівневою шкалою: зараховано, незараховано.

Оцінка «зараховано» (60–100 балів) ставиться здобувачеві, який виявив знання основного навчального матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання і майбутньої роботи за фахом, здатний виконувати завдання, передбаченні програмою, ознайомлений з основною рекомендованою літературою; під час виконання завдань припускається помилок, але демонструє спроможність їх усувати.

Оцінка «незараховано» (1–59 балів) ставиться здобувачеві, який допускає принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, не може продовжити навчання чи розпочати професійну діяльність без додаткових занять з відповідної дисципліни.

Шкала оцінювання успішності здобувачів вищої освіти

За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS	За національною шкалою	
		іспит	залік
90–100	A	Відмінно	Зараховано
82–89	B	Добре	
75–81	C		
64–74	D	Задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	Незадовільно (незараховано) з можливістю повторного складання	
1–34	F	Незадовільно (незараховано) з обов’язковим повторним вивченням	

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам вищої освіти за підсумкового контролю «залік»

Види робіт	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Модульний контроль	ІНДЗ	Загальний бал
Максимально можлива кількість балів	10	30	10	40	10	100

10. ПЕРЕЛІК НАОЧНИХ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ

Наочні засоби:

1. Слайдові презентації у програмі Microsoft Office PowerPoint;
2. Інформаційні стенди у навчальній аудиторії;
3. Нормативно-технічна документація;

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Законодавство

1. Конституція України. Прийнята Верховною Радою України 28 червня 1996 р. із змінами ВВР, 2014, № 11, ст. 143
2. Декларація про державний суверенітет України від 16 липня 1990 р. ВВР України. 1990. № 31. Ст. 429.
3. Про вибори народних депутатів України: Закон України від 17 листопада 2011 р. № 4061-VI. ВВР України. 2016. № 22. Ст. 794.
4. Про вибори Президента України: Закон України від 18 березня 2004 р. № 1630-IV. ВВР України. 2016. № 4. Ст. 44.
5. Про громадянство України: Закон України від 18 січня 2001 р. ВВР України. 2016. № 9. Ст. 93.
6. Про Кабінет Міністрів України : Закон України від 10 жовтня 2010 р. ВВР України. 2016. № 5. Ст. 50.
7. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21 травня 1997 р. Відомості Верховної Ради України. 2016. № 10. Ст. 108.
8. Про місцеві державні адміністрації : Закон України від 9 квітня 1999 р. Відомості Верховної Ради України. 2016. № 10. Ст. 108.
9. Про громадські об'єднання : Закон України від 4 липня 2013 р. Відомості Верховної Ради України. 2016. № 2. Ст. 17.
10. Про політичні партії в Україні: Закон України від 5 квітня 2001 р. Відомості Верховної Ради України. 2016. № 4. Ст. 44.
11. Про прокуратуру: Закон України від 5 листопада 1991 р. Відомості Верховної Ради України. 2016. № 11. Ст. 128.
12. Про службу в органах місцевого самоврядування: Закон України від 7 червня 2001 р. Відомості Верховної Ради України. 2016. № 5. Ст. 50.
13. Про судоустрій та статус суддів: Закон України від 7 липня 2010 Відомості Верховної Ради України. 2016. № 5. Ст. 50.
14. Про Конституційний Суд України: Закон України від 16 жовтня 1996 р. Відомості Верховної Ради України. 2014. № 14. Ст. 2056.
15. Про Регламент Верховної Ради України: Закон України 10 лютого 2010 р. Відомості Верховної Ради України. 2016. № 7. Ст. 63.
16. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 року. Із змінами та доповненнями URL:<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
17. Сімейний кодекс України від 10 січня 2002 р. № 2947-III. Із змінами та доповненнями URL:<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2947-16>
18. Кодекс законів про працю України від 10.12.1971 № 322-VIII. Із змінами та доповненнями URL:<http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/322-16>
19. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 № 2341-III. Із змінами та доповненнями URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2341-16>

Базові

1. Килимник І.І. Правознавство : навчальний посібник. Харків : ХНУМГ, 2014. 308 с.
URL: <http://eprints.kname.edu.ua/35077/1/%282013%20%D0%BF%D0%B5%D1%87.%2028%D0%9D%20%D0%9F%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BE%20%D0%9D%D0%B0%D0%B2%D1%87.%20%D0%BF%D0%BE%D1%81.%29.pdf>
2. Кунченко-Харченко В.І. Правознавство: навчальний посібник. URL: http://pidruchniki.ws/11750204/pravo/pravoznavstvo_-_kunchenko-harchenko_vi
3. Молдован В.В., Чулінда Л.І. Правознавство: навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2012. 184 с.
URL: <https://westudents.com.ua/knigi/453-pravoznavstvo-moldovan-vv.html>
4. Теорія держави та права : навчальний посібник. / Є. В. Білозьоров, В. П. Власенко, О. Б. Горова, А. М. Завальний, Н. В. Заяць та ін. / за заг. ред. С . Д. Гусарева, О. Д. Тихомирова. Київ : НАВС, Освіта України, 2017. 320 с.
URL: <http://elar.naiu.kiev.ua/jspui/bitstream/123456789/1601/1/Theory%20of%20state%20and%20law%20reference%20guid.%20-%20K.%2C%202017.%20-%20320%20s.pdf>
5. Скаун О. Ф. Теорія держави і права. Енциклопедичний курс : підручник. Харків: Еспада, 2009. 752 с.
URL: <http://politics.ellib.org.ua/pages-cat-51.html>
6. Скаун О. Ф. Теорія права і держави : підручник. Київ : Прав. єдність, 2009. 520 с.
URL: https://www.studmed.ru/skacun-of-teorya-prava-derzhavi_6c74aecdfb8.html

Додаткові

1. Болотіна Н. Б. Трудове право України: навчальний посібник. Київ : Знання, 2008. 375 с.
URL: http://adhdportal.com/book_3824.html
2. Жернаков В. В. Трудове право: підручник. Харків: Право, 2013. 496 с.
URL: <https://westudents.com.ua/knigi/469-trudove-pravo-jernakov-vv.html>
3. Конституційне право України : темат. слов. / за ред. В. В. Галунька. Херсон: Херсон. міська друк., 2010. 131 с.
URL: https://arm.naiu.kiev.ua/books/konst_pu/info/glos.html
4. Кримінальне право України: навч. посіб. За заг. ред. О. М. Джужи. 2011. 392 с.
5. Любченко П. М. Муніципальне право України: навчальний посібник. Харків: Видавництво “ФІНН”, 2012. 496 с.
6. Теорія держави і права : навчальний посібник / за заг. ред. Л. М. Стрельбицької. Київ : Кондор-Видавництво, 2016. 332 с.
URL: https://tihoma-law.at.ua/teoria_derzavy_i_prava_tihoma_2016
7. Цивільне право України: підручник / за ред. Р.Б. Шишки. Київ: Ліра-К, 2015. 1024 с.
8. Цивільне право України: навчальний посібник / кол. авторів; за ред. Г.Б. Яновицької, В.О. Кучера. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2011. 468 с.
URL: http://chtyvo.org.ua/authors/Savchenko_Andrii/Kryminalne_pravo_Ukrainy_pytannia_ta_zadac

hi_dlia_pidhotovky_do_vstupnykh_semestrovnykh_ta_derzhavnykh_ekzameniv.pdf

Інформаційні ресурси

1. Верховна Рада України — [http:// www.rada.gov.ua](http://www.rada.gov.ua)
2. Президент України — [http:// www.president. gov.ua](http://www.president.gov.ua)
3. Кабінет Міністрів України — [http:// www.kmu. gov.ua](http://www.kmu.gov.ua)
4. Конституційний суд України — [http:// www.ccu. gov.ua](http://www.ccu.gov.ua)
5. Уповноважений Верховної Ради України з прав людини — [http:// www.ombudsman. gov.ua](http://www.ombudsman.gov.ua)